

ÉLETMENTÉS

ÉS

EGÉSZSÉG.

EMBERBARÁTI ÉS ÉLETFENTARTÁSI ÉSZMÉK KÖZLÖNYE.

Megjelen minden hétfőn.

Előfizetési feltételek:

12 hóra . . . 4 frt.
6 " . . . 2 "
3 " . . . 1 "
Néptanítók részére a
jelzett árak fele.

Nagy műlap egész éves,
kisebb műlap fél éves elő-
fizetőknek.

Szerkesztői iroda

és

kiadóhivatal:

BUDAPEST,
molnárutca 12. sz.

Hirdetések felvétel-
nek s petit-soronként
10 kr. számítatik.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Dudits Miklós.**

Főmunkatárs: **Merényi S.**

Példányokkal 1-ső számtól kezdve folytonosan szolgálhatunk. Előfizetést időközben is elfogadunk.

Előfizetési feltételek:

12 hóra . . . . . 4 frt.
6 " . . . . . 2 "
3 " . . . . . 1 "

Néptanítók részére ezen árak fele.

Az előfizetési összeg e lap kiadóhivatalába Buda-
pest, molnárutca 12. szám küldendő.

Egész éves előfizetőknek **nagy műlapot** küldünk
50 kr. csomagolási utánvétellel. Fél éves előfizetőknek
kisebb műlapot 25 kr. csomagolási utánvétellel.

Életmentés.

A népkonyhák Budapesten.

A népkonyha egyike korunk legújabb intézmé-
nyeinek. Emberszeretet kedveskedett vele a nyomor-
nak, hogy képezzen általa hidat, melyen át a jólét az
inségnek nyujthasson emberbaráti segédkezet.

Mily nemes mégis, alapjában az ember természete!
A nevelés ferdeségei, a kor uralkodó előítéleteinek
zsarnok hatalma együttvéve sem képesek elfojtani a
szív legmélyebb redői közé rejtezkedett emberbaráti
érzelmeket, melyeknek elpusztulásával az ember el-
vesztené a jogot embernek nevezhetni magát, a mi-
ként hogy ez esetben nem is volna többé ember, ha-
nem szörnyeteg. Az élet közönséges viszonyai között
s a kortól örökölt előítéletek befolyása alatt az ember
kicsinyli, lenézi mindazokat, a kikről feltételezheti,
hogy rang, czim, vagyon tekintetében mögötte foglal-
nak a társadalomban helyet; a szegénytől még az üd-
vözlést is csak kelletlenül fogadja el, feledvén, hogy
van számos érdemes, köztiszteletre méltó egyén, kiket
a sors szeszélye a szegénységhez bilincsel.

És mégis, midőn azt, a kit lenézett, szenvedni,
résztétet gerjesztő állapotban sinyleni látja, mi hamar
gyul lánggra kebelében lappangó szikrája az embersze-
retetnek; ez érzelemnek átnemesítő befolyása alatt
mi hamar ismer fel „testvért“ a szenvedőben, a ki-
nek szánandó helyzetén most oly jól esik segítenie.

Ha a nevelés több gondal fejlesztené az ember-
baráti indulatot, hogy ez akadálytalanul nyilatkozhat-

nék a közélet mindazon kérdései felett, melyekre be-
folygni hivatva van, mennyivel vidámabb lenne képe
társadalmi életünknek, mennyi sajtó seb volna már
behegedve, melyek miatt a közjólét oly lassan gyara-
podik s a melyeket csak is az emberszeretet gyógy-
balzsama képes behegeszteni.

Hogy a szövetkezett emberszeretet milyen hata-
lom, hogy áldásos tevékenységének gyümölcseivel
mily óriási szükséglet képes kielégíteni, arról a nép-
konyha adhat fogalmat mindenkinek. Naponként
ezer meg ezer szükölködőt táplál asztalánál oly höl-
gyek intézése és felügyelete mellett, a kiknek nemes
lelke a jótékonyság tudatában találja fel azt a boldo-
gító varázst, melyet mások az élvek mulékony mámo-
rában hasztalan keresnek.

Mikor a kereset hiánya, a keresménynek az élelmi
szerek magas árához képest csekély volta miatt sokan,
tömegesen azon állapotra jutnak, melyben hiányzik
az is, a mi nélkül az ember élni nem lehet, az ember-
szeretetnek akkor nyilik alkalmat aratni legértékesebb
babérokat. Az által, hogy életfentartó falatot nyujt az
éhezőnek, egyidejűleg kettős érdemet szerez, egyiké-
vel a kielégített éhezőt, másikkal a társadalmat kö-
telezvéen le az által, hogy a személy- és vagyombizton-
ságot fenyegethetett hullámokat elsimitani törekedett.

A népkonyha tehát, mint oly intézet, melynek
ajtaja nyitva áll minden szükölködő előtt, hogy aszta-
lánál 10 krajczárokért tisztességes táplálékot találjon,
eléggé nem magasztalható érdemet szerzett az embe-
riség azon nemeskeblü barátainak, a kik létrehozták
s ily nagy vállalatnak terhét viselik.

Ohajtjuk, hogy e nemes példa a közjólét érdeké-
ben buzgó követőkre találjon mindenütt, a hol több-
kevesebb embertársunk az inség örvényébe sodortatott.

A közjólétnek még mindig számtalanok azon fo-
gyatkozásai, melyeken csupán az emberbarátok szö-
vetsége segíthet. Ha valamikor és valahol volt szükség
az emberbarátok ily szövetkezésére, ugy kétségkívül
hazánk az, jelen válságos helyzetében, melynek szük-
sége volna erre, hogy mindnyájan a hányan vagyunk,
egyesült erővel fognánk munkához, kijavítandók elébb
azon sérüléseket, melyeket a közjólét a sors legutóbbi
csapásai által szenvedett.

Az 1876-ik évben Brüsszelben megtartandó nemzetközi életmentési congressus és kiállítás alapszabályai.

(Folytatás.)

6. A jövedelem forrásai: 1-ör a bemeneti díjak, 2-or a catalogusok árából befolyt összeg; 3-szor különféle, mint például frissítők árulási- vagy egyéb engedélyek díja; 4-szer ünnepélyek, hangversenyek és nyilvános életmentési kísérletekkel előadások jövedelme; 5-szor az esetleg fenmaradó telek-résznek bérleti díja; 6-szor végre azon adományok és járulékok összege, melyet egyes kormányok, városok, emberbarátok és társulatok a mű létrejövetele érdekében felajánlani méltányosak lesznek.

7. A kiállítás befejezésével a kiadások fedezése után felmaradt tiszta jövedelem az alapító részvényesek között 4%-ot felül nem haladható kamatjaival együtt szét fog osztani, illetőleg befizetett tőkék visszatérítettetni; az ily módon még netalán felmaradó felesleg a szervező és kormányzó bizottság által hason czélu és eszméjü intézményre lesz fordítandó.

8. A congressusban részt venni kívánó egyének a szervező bizottmányok adják tudtára szándékukat, megjelelvén azon osztályt, melyben résztvenni óhajtanak. Mindenkinek azonban lehet egynél több osztályba is magát soroztatni.

9. Mihelyt elegendő jelentkező lesz együtt, minden osztály elnöke ahhoz bizonyos számú Belgiumban lakó tagokat fog beosztani és ezekkel együtt a netalán szükségessé válható átvizsgálásokat, kiegészítéseket vagy módosításokat megtenni, az osztályok szorosabb meghatározását és a felmerülhető kérdések és összejövetelek számát megalapítani. — A módosítások valamint a letárgyalt kérdések a congressusi bizottmány vizsgálata alá bocsájtandók, mely a véglegesen megalapított programot minden érdekelt félnek átküldi.

10. Mindenik osztálya a congressusnak ezen első összejövetelel legelőször is hivatalát megalakítja. E hivatal az elnökök, alelnökök, titkárok és hazai valamint külföldi tudósítók által álland. — Továbbá a gyűlés felvehet minden kérdést, melyet öt tag terjeszt elő, és meg is vizsgál.

11. A congressusban résztvenni kívánóknak a részletes szabályok szerint meghatározott határideig beírva kell lenniök. Részvételi kártyájokért ennek átvételénél fizetnek 15 francot, melyért azonban egy a kiállítás egész tartamára szóló és saját személyökre kiállított belépti-jegygyel és minden az osztályok által készített kiadvánnyal elláttatnak.

12. A kiállításban részt venni akaró egyéneknek ebbeli szándékukat 1875. márczius 1-én a szervező bizottmánynak be kell jelenteniök. Minden bejelentő mihamarább egy általa betöltendő értesítő ivet fog kapni, egy, az elhelyező bizottmány

által a kiállító részére kiadott szükséges utmutatással együtt, mely a tárgyak felvétele, átküldése, átvétele és fedett csarnokokban vagy szabad ég alatti elhelyezése felől ad kellő tájékozást.

13. A tiszteleti oklevelek és az érmek a kinevezett jury által a szervező és kormányzó bizottmány által fognak kiosztatni és jutalmul szolgálni az érdemesebb kiállított tárgyakért, találmányokért, hasznos emberbaráti intézményekért és különféle alkalmaknál kiérdemelt babérért.

Minden kiállító és minden a congressusban résztvevő, egy bronzérmét fog kapni emlékül.

14. A kiállítás megnyittatik 1876. június 1-jén és ezen év november 1-éig nyitva fog maradni.

Április 31-ik napjáig minden kiállítandó tárgy talapzatának készen kell lennie.

A congressus, conferenciák és a jury munkálatainak határideje később fog megalapítani.

A jutalmak kiosztása a septemberi ünnepélyek alkalmával fog megtörténni.

15. Előfordulható viták vagy reclamatiók a szerint, a minő természetűek és fontosságúak, vagy az egyes albizottmányhoz vagy a szervező és kormányzó bizottsághoz utasítandók.

16. Minden jelen alapszabályokban érintetlenül hagyott esetekben a szervező és kormányzó bizottmány fog intézkedni.

Jelentkezések elfogadtatnak Brüsszel 6. rue Ducale a kir. életmentők egyesületének helyiségében.

(Mi is fel vagyunk hatalmazva a congressus és kiállításban résztvevők jelentkezését elfogadni és azt a szervező és kormányzó bizottmányhoz juttatni. Szerk.)

(folyt. követc.)

Tűzvész eseteknél életmentés.

Dr. Gréhant N. tanár után.

Nem lehet megrendítőbb esemény, mint midőn valaki elevenen megég, vagy a tűz és elégéstőli iszonyodás folytán összetört tagokkal, vagy agyonzúzva ér le a háznak felső emeletéről.

Napról napra több és több eset és alkalom van ez igazságról meggyőződhetni, mert az éghető anyagok összetorlódása az ipar előhaladásával egy lépést tart.

Az, ha házunk vagy egyéb vagyonunk semmivé lesz, még hasonlatba sem állitható ahhoz, ha az ember, az Isten képére teremtett lény, esik a lángok romboló hatásának áldozatul.

Ezért úgy véli Grehant tudor, hogy szivesen fo-

Duruofék megmenekülésére tették fel tételeiket, bizva egy kedvező szélfordulat vagy egy hajó általi megmentésben.

Kik biztosnak hitték az elveszést, azok ezt arra alapították, hogy a léghajó kicsiny és nem két ember számára volt berendezve; a léghajósoknak igen könnyü nyári ruhájok, és így a hideg ellen majdnem semmi oltalmuk sem volt; a szél irányában semmi fordulat nem következett be; és végre, hogy ha egy hajó segítségükre is menne, mikorra ők lebozsájtkoznak és ez alatt jóval előhaladnak, mire a segítségökre küldött csónak utólérné őket, rég az ocean hullámaiban lesznek eltemetve.

Kik nem fogadás, de benső részvét folytán kísérték érdeklél e napi eseményt, nem tagadták a menekülhetés reményének lehetőségét, és biztak Duruof rettenthetlen bátorsága és hideg vérében; de az első napokban elmaradván a mindenféle szerte küldött távirati kérdésekre a felelet, — később pedig mindenféle szomorú hírek tudósítása miatt naponta csökkent Duruofha helyezett bizalmuk és megsza- badulásához kötött reményük.

Ilyen közlemény volt Gaulois-ban, mely szerint Duruof házastársak öngyilkossági szándékkal hajtották volna végre utazásukat.

A Figaró hirlap arról is értesíté olvasóit, hogy Angol-

J Á R C Z A.

Duruof léghajós megmentése.

Közli

Keszthelyi.

(Folyt.)

Az alig elmúlt esemény, a léghajónak a látkörbőli eltűnése, a találgatások, melyek Duruof és neje sorsára vonatkoztak, mindenk felett pedig a részvétérzet a halálnak kitett két szerencsétlennek helyzete iránt, nem hagyta aludni a város lakosságának nagyobb részét.

Másnap e nyugtalanságban Páris és vele Franciaország is osztozott Calais lakóival, és méltán, mert mindenki emlékezett Duruofnak a világváros ostromoltatása és körülzárólása idején szerzett érdemeiről.

A találgatások, sőt a fogadások is azon egy kérdésre vonatkoztak, vajjon a légutazóknak valóban el kell-e veszniök, vagy pedig van még lehetőség a menekülésre?

Voltak, kik a fogadás tulságos egyenetlensége daczára

gadja mindenki a menekülhetésnek módját, melyet találmányával hisz elérhetőnek.

Az ő készüléke áll egy vastag és elég tág vas-karikából, melyhez egy erős és oly hosszú kötél van erősítve, hogy az az ablak fájától az utcza közepéig rézsut leérjen. A kötél másik végére erősítve van egy ércz-henger oly bő nyílással, mint a kötél vastagsága.

Hogy ezen készülékkel meg lehessen menteni valakit, például egy gyermeket, a karikát szilárdul meg kell a bal kézzel fogni, míg a kötél szabad végét másik kezünkkel az ablak keresztfája körül (melynek jól a falba erősítve kell lenni) csavarva és a vaskarikán keresztülhuzva az utcán lebocsátjuk.

Hozzá tartozik még a készülékhez egy vastag, közepén átfurt tölgyfa-deszka, ellátva két oldalán horgokkal, melyekre kötelek erősítendőek. Ezen kötelek másik végöknél fogva szinte a vaskarikán huzatnak át és arra szolgálnak, hogy a tölgyfa-deszkát és az azon ülő megmentendőt lassan bocsássák le a földre. Megjegyzendő, hogy egy gyermek megmentése alkalmával a középső kötelet átkaroló kezeket egy zseb-kendővel összekötözni szükséges, nehogy elszédülés esetében a deszkáról a gyermek lezuhanjon.

Párisban ily készüléket kaphatni M. Bodin az új opera asztalosánál, 8 Boulevard Sebastopol.

Bár minden ház magasabb emeleti ablaka el volna látva hasonló életmentő készülékkel, főleg ha a lépcsők eléghető anyagból készülvök.

Egészség.

Bepillantás az élet műhelyébe.

II.

A vér és szállító készüléke.

A belekben teljesen elemésztődött tápanyagoknak a belek szívó csövei által felszívott nedveiből lesz tehát a **VÉR**, melynek köztudomás szerint piros színe van.

Ez a vér azon életfentartó folyadék, mely a testnek minden részecskéjét táplálja, minden részecskéjét ellátja azzal, a mire épen szüksége van, mely végből szünet nélkül a test egész terjedelmében kell keringenie.

ország partjain egy léggömbre akadtak, melyről a kötelek le voltak vágva.

Midezen és több más hasonló hírek azonban nem elégiték ki a bizonyosat tudni ohajtó közönséget, a kutató hatóságot, és legfeljebb a léghajósok anyáinak okozott nagyobb aggodalmakat és kétségbeesésig fokozódott szomorúságot.

Hol is lehetnek tehát?

* * *

1874. sept. 1-ének reggelén erős vihar csapkodta fel a német Oceán hajjait torony magasságú hullámokba. A Dogger-Bankon a Hamleverti öböltől mintegy 200 kilométernyire távol, és reggeli 6 órákor épen hálóit felhúzni szándékozó Grande Charge nevű angol halászhajó legénysége észrevett egy fejük fellett lebegő léghajót.

Kit ne lepett volna meg e látvány oly helyen, hol senki sem volt szokva kószáló léghajókat, — egyedül égboltozatot és vizet szemlélhetni.

De nem tartott egy pillanatnál tovább hogy a léghajót fölnt láthatták, rohanó sebességgel esett az le, és mivel ez esés közben is a vihar jó meszire sodorta, eltűnt szemök elől.

De nem csak a legénység vette észre az alábukó léghajót, hanem a marsvitorlával ellátott és kétárbócos

Igen érdekes tudni, hogy a vérnek ezen szakadatlán keringése miképen eszközöltetik.

Az a szerv, mely a vért ily folytonos keringésre kényszeríti, a melynek rendeltetése tehát a vért a testnek minden részecskéjéhez szállítani: a **SZÍV**, mely a mellürnek csaknem közepén a tüdő közt van elhelyezve.

Ez a szív egy ököl nagyságu, belől üres hus- vagy helyesebben mondva izomtömeg. Ürege közepén a szív hosszában egy izomfal által két részre van osztva s egymástól teljesen elkülönítve, minél fogva a szívet oly szerkezetnek kell tekinteni, mely két fél részből van egy egészsze összetéve, a miért is bal felét **bal-szívnek**, jobb felét pedig **jobb szívnek** szokták tudományosan nevezni.

Mind a jobb, mind a bal szív ürege haránt irányban, szintén két, de egy nyílás által egymással közlekedő részre van osztva, mely nyílás azonban mindannyiszor, a hányszor a szív alsó fele összehúzódik, egy billentyű szerű készülék által elzáratik.

Ezek szerint tehát a szívnek négy, u. m. két felső és két alsó ürege van, melyeknek mindegyikéből egy-egy cső, vagy is **v é r e d é n y** indul ki. Ezen véredények közül kettő, t. i. a két alsó szívür edénye a vért a szívből a test felé elvezeti, — a másik kettő, t. i. a felső szívürek edénye pedig a vért a test felől a szívhez visszavezeti, — a mi következő igen érdekes módon megy véghez:

A szív ugyanis rövid, rendes időközönként összehúzódik és kitágul, vagyis mint mondani szokták, dobog. Előbb a felső s nyomban utána az alsó fele huzódik össze. Felső felének összehúzódásánál a felső üregekben levő vér a közlekedő nyíláson át az alsó kitágult üregekbe nyomatik; alig azonban hogy ide került, ezen alsó üregek is összehúzódván, vértartalmuk a kivezető edénybe szorittatik s ezen végig a testbe hajtatik tova. Mialatt ezen alsó üregek összehúzódznak, az alatt a felső üregek kitágulnak s ismét tele szívódnak azon vérrel, mely a beljök nyíló véredény által a testből visszavezettetik.

A szívnek négy üregéből kiinduló véredények további utjokban a fa ágaihoz hasonlóan több és több ágakra oszolva, egyre vékonyodva, végre hajszál

gyors és jól készült hajónak, Oxley Vilmos nevű derék kapitánya is.

Rögtön kész volt elhatározásával, miszerint ha a léghajóval emberi lények hullottak volna alá, ha csak lehet, megmenti őket; ez okból tehát minden vitorlát felhuzatott, s elindult a vész által jelzett irányban.

Azonban a léggömböt a tornyosuló hullámok miatt látni nem lehetett.

Az eső szakadt, a hullámok tobzódtak, a remény, utólérhetni a léggömböt, mindég kétesebbé vált.

Végre a léghajó elébukkant a láthatáron nem nagy távolban a halászhajótól.

A kapitány tüstént parancsot adott a csolnak lebocsátására és felszerelésére. Ő maga egyik kormányosával ugrott bele és küzködve a hullámokkal sietett a léghajó felé.

Különös egy látvány tárult szemük elé

A lezuhant léghajót pillanták meg vállalkozó utasaival. Megmondhatjuk most már, hogy a „Tricolore“ volt oly szerencsés az általa észrevett Grande Charge hajó ladikja által utólérteni. — Duruofné ugyan már ekkor rég eszméletlenül hevert férje vállán és karjaiban, de a veszélyekhez szokott léghajós rögtön észrevette, hogy a szabadulás órája ütött.

(Folyt. következik.)

vékonyoságu s valóban hajszál edényeknek is nevezett csövek gyanánt a test egész terjedelmében s oly sűrűn ágazódnak el, hogy ha testünk bár mely pontján tennénk is szurást egy tű hegyével, ez mindenütt egy finom véredényt fogna érinteni.

A vérnek keringési útja a következő:

A balszív alsó üregéből kinyomult, élenyített, az az táplálásra alkalmas vér az ütereken a test minden irányában vezetetik, a hajszáledényekbe jutván végre, itt általadja a testnek a tápláló részeket, s cserébe által veszi a test által felhasználtakat. Ezen hajszáledényekkel összenyiló visszereken vezetetik aztán vissza a testből a jobb szívnék felső üregébe a honnan az alsóba jutván, midőn innen kiszorittatik, a tüdőbe jut élenyülés végett, s miután élenyült volna, a tüdőkből a balszívnek felső üregébe vezetetik, innen pedig az alsóba jut, a honnan a test táplálására ismét tovahajtatik.

Szobai életmód télen.

Tekintve arra, miszerint testszervezetünknek szabad, tiszta levegőre van szüksége, hogy erőteljes állapotban legyen fenttartható, könnyű belátni, miszerint zárt szobában való tartózkodás télen idején bizony nem igen válik javunkra. A szabad légtől való huzamos elszigeteltségben, főleg kellőnél melegebbre fűtött szobában elpubul a test, a minek aztán az a következménye van, hogy csekélyebb alkalmi ok, mely máskülönbén semmi változást sem idézett volna elő, ilyenkor súlyosabb betegséget is vonhat maga után.

Hogy telünk van, s tartama alatt zárt, meleg szobára vagyunk utalva, arról nem tehetünk, de hogy testünk még se puhuljon el, arról igenis tehetünk, — ha t. i. ismerjük a módját. Ezen mód pedig áll a következőkben:

Mindenekelőtt való, hogy szobánk 16 R. foknál melegebbre fűtve soha se legyen, még akkor sem, ha csecsemő vagy beteg van a háznál, miután nagyobb megre, — mint sokan tévesen hiszik — szükségök ezeknek sincs. E fokon túl minél melegebb a szoba, annál inkább gőzölög a test, annál könnyebben s bizonyosabban hül meg, ha a szabad hideg légre jut. Innen a sok nátha, köhögés.

Nagyfontosságú továbbá, hogy a lakszobát naponként legalább is kétszer szellőztessük ki elégségesen, de ovatosan. Ne feledjük, hogy a szoba levegőjét testünk gőzei és a kilehelt gázok által magunk rontjuk el. Minél több ember van együtt a szobában, ennek levegőjét ily gázokkal annál hamarabb telitik meg. Miután pedig ezen gázok ellenségei a testnek, ki kell azokat időnként a nyitott ablakon eresztetni s friss levegővel váltani fel.

Minthogy télen mindenki, a ki teheti, folyvást benn a meleg szobában tartózkodik, ilyeneknek az elpuhulás elkerülése tekintetéből szükséges mindennap elégséges sétát tenni a szabadban, bár mi hideg lenne is odakint a lég. Megfázástól nincs mit tartaniok, miután a mozgó test az évszaknak megfelelő öltözetben meg nem fázhatik, kivéven ha a mozgás olyan erős, hogy a test felhevül bele. Sétára csak a szeles idő nem alkalmas, miután a szél a mozgó testet is áthűtheti.

Végre nem egészen jelentéktelen, hogy egyébkor sem ugyan, annál kevésbé azonban télen idején, mikor gondosan zárt ablakok mellett a szoba levegője különben sem elég üde, szagos tárgyak a szobában ne tartassanak.

Vegyes közlemények.

— A budapesti városi tűzoltóság által öt évi fenállásának ünnepére 1875. évi február hó 1-én a pesti polgári lövölde termében jótékony célú tánczvigalom fog tartatni. — Belépti díj 1 frt. — Kezdeté 8 órakor. — A tiszta jövedelem tüznél szerencsétlenül járt és beteg tagok segélyezésére, illetőleg gyógyítására fordittatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyugtáztatnak. — Az emberbaráti cél szempontjából nagy jövedelmet ohajtanánk.

Az emberbarátok egy kiváló alakja Weil-Picard, bankár Besançonban, ki jótékony célokra a legutóbbi évtized folyamában fél millio frankot már meghaladó összeget adományozott. Nevezetesen: a zsidó templom építési költségeihez 25 000 frankal járult. — Szegényeket ápoló és segélyző „kis nővérek“ zárdakorházának 10.000 frkot, s ugyanazon korházban még további 50 ágynak alapítására 40.000 frankot adott. Szülővárosának Besançonnak 10 vizi-puskát ajándékozott és a tűzoltó személyzet felszerelésére azon felül még 30 000 frankot adott. Legutóbbi porosz-francia háboruban sebesültek ápolására 55.000 fr., — iskolákra pedig valláskülönbség nélkül mintegy 50.000 frankot adományozott. Végre szülő városa vízvezetéke is mintegy 300.000 frankjába került. — Az emberszeretet oltárára ily értékű áldozatokat hozott Weil-Pikard a jeles emberbarát. Ha valaki bizonyára ily férfiu érdemli meg, hogy az egész művelt világ ismerje nevét.

Irodalom.

Dr. Linzbauer X. Ferencz pesti egyetemi ny. tanártól, — kit szerencsénk van mint lapunk munkatársát bemutatni — 56 lapra terjedő füzet jelent meg legközelebb e címmel: „Néhány szó a magyar kormányhoz és a parlamenthez a közegészségügy szabályozása tárgyában a municipiumok autonom igazgatása alapján.“ — Noha ezen szakavatott alaposággal irt mű a magyar kormányhoz és a parlamenthez van intézve, de tárgya közérdekűségénél fogva, nemkülönbén azért is, mivel a közegészségügy fontosságát nálunk még kevesen méltányolják eléggé, fogatkozásait csak kevesen ismerik, kívánatos, hogy a közjólét iránt érdeklődő minden művelt ember figyelemmel olvassa meg azt. Nekünk is lesz a jövő számban alkalmunk erre még egyszer visszatérni.

„**Természetgyógyász**“ Az egyszerű élet és gyógy mód közlönye. Népszerű utasítások az emberi testnek valódi és természetes ápolásáról, egészséges és beteg állapotjában. Megjelen havonként kétszer. Ára egész évre 4 frt. — Szerkeszti Ungerleider Jónás hasonsz. orvos. — E a vegetarianismusnak egyedüli közlönye hazánkban, — s bár szorosán nem e rovathoz tartozólag azok kedvéért mégis, kik a vegetarianismust nem ismerik, röviden leírhatjuk annak mivoltát. — A vegetarianus nem eszik semmiféle húst és egyéb a holt állatból származottat. — kerül minden fűszert, bort, és egyéb szeszes italt, szenvedélyeket és felindulásokat; hanem szoritkozik csupán tej, tojás, vaj, ehető növény és gyümölcsfélékkel táplálásra. — Főtápszerük a graham-kenyér, — daraliszt vízzel összegyúrva, só nélkül megsütve. A lap kiállítására elég csinos, és felismerhető a törekvés, tartalmát lehető változatossá tenni.

Egyleti mozgalmak.

A jelesen szerkesztett „Ung“-ban gr. Török József és Lehoczky Béla polgármester felhívást bocsájtanak közre az ungvári polgártársakhoz tűzoltó egylet alakítása végett. — Aláírási iverk fognak köröztetni. Reméljük hogy úgy Ungvárott mint egyebütt az ilyen szükséges egyletek eszméjét kellő erélylyel fogják felkarolni, és ez által a tűzvészések kiemenetelét euyhíteni.